

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (+370 5) 266 4201, faks. (+370 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL 2025 METAIS TAIKOMO MINIMALIOJO DARBO UŽMOKESČIO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – Ministerija) parengė ir teikia svarstyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl 2025 metais taikomo minimaliojo darbo užmokesčio“ projektą (toliau – Projektas).

Toliau dėstomoje lentelėje pateikta informacija apie Projektu teikiamus pasiūlymus ir jiems įgyvendinti svarbi informacija.

1. Projektu sprendžiama problema ir jos priežastys

Projektas parengtas atsižvelgiant į Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, 97.1 papunkčio nuostatas (Skurdo mažinimas. Mažinsime pajamų nelygybę ir skurdą, numatydami atitinkamas kompleksines mokestines ir finansines priemones.) ir į Lietuvos Respublikos trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. ir 2024 m. birželio 18 d. rekomendacijas.

Trišalės tarybos 2017 m. rugsėjo 21 d. posėdyje, siekiant depolitizuoti minimaliojo darbo užmokesčio dydžio nustatymą, buvo nutarta, kad minimaliojo darbo užmokesčio ir vidutinio darbo užmokesčio (toliau – VDU) santykis neturi būti mažesnis kaip 45 proc. ir didesnis kaip 50 proc., jis turi atitikti ketvirtadalio didžiausią VDU ir minimaliosios mėnesinės algos (toliau – MMA) santykį turinčių Europos Sąjungos (toliau – ES) valstybių narių vidurkį, kuris nustatomas pagal Europos Sąjungos statistikos tarybos paskutinių trejų metų skelbiamus duomenis.

Lietuvos banko atstovas 2024 m. gegužės 28 d. Trišalės tarybos posėdyje pristatė pagal 2017 m. rugsėjo 21 d. susitarimą apskaičiuotą 1070 eurų dydžio MMA (2023 metų VDU be priedų - 1 876 eurai), tačiau atsižvelgdami į tai, kad pagal formulę apskaičiuoto MMA atotrūkis nuo esamo MMA yra labai reikšmingas (dėl formulės netaikymo nustatant 2023 ir 2024 metų MMA), pasiūlė 2 žingsnių strategiją, t. y. prie siektino MMA ir VDU santykio priartėti palaipsniui per 2 metus: atsižvelgiant į Finansų ministerijos VDU 2026 metų prognozes, 2026 metų MMA turėtų būti 1123 eurai, todėl nuosekliai nuo 2025 metų MMA reiktų didinti 10 % arba iki 1016 eurų. Ir Lietuvos banko pasiūlytos strategijos tikslas: priartėti prie siektino MMA ir VDU santykio per dvejus metus, pirmaisiais metais atotrūkį sumažinant bent per pusę.

Trišalė taryba 2024 m. birželio 18 d. posėdyje susitarė dėl MMA didinimo, bet nepriėmė vieno sprendimo dėl 2025 metų MMA dydžio, nes šiuo klausimu buvo pateiktos skirtingos nuomonės: darbuotojų atstovai MMA siūlė kelti pagal sutartą formulę, t. y. 15,8 % arba iki 1070 eurų, darbdavių atstovai pritarė Lietuvos banko pasiūlymui MMA didinti palaipsniui, nuo 2025 metų MMA kelti 10% arba iki 1016 eurų. Vyriausybės pozicija buvo siekti darbdavių ir profesinių sąjungų sutarimo ir pritarti socialinių partnerių sutartam dydžiui, jeigu toks būtų buvęs.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė (siūlomas problemos sprendimas)

Atsižvelgiant į 2024 m. birželio 18 d. Trišalės tarybos posėdžio metu profesinių sąjungų ir darbdavių organizacijų atstovų išsakytas nuomones, į Lietuvos banko pasiūlymą ir atnaujintas ekonomikos prognozes Vyriausybė siūlo kompromisinį 1038 eurų MMA dydį.

Nustatant MMA 2025 metams taikoma su Trišale taryba suderinta formulė ir Lietuvos banko pasiūlyta strategija pagal atnaujintas Finansų ministerijos VDU prognozes: planuojamą ir Lietuvos banko prognozuojamą 2026 m. šalies ūkio vidutinį mėnesinį bruto darbo užmokestį be priedų ir premijų – 2 325,57 Eur (toliau – VMBDU), gautą iš 2023 m. VDU (2013,8 Eur) atskaičius 6,9 proc. dalį, kurią sudaro priedai ir priemokos (1 875,85 Eur) ir pagal Finansų ministerijos VDU augimo prognozes (VDU 2024, 2025 ir 2026 m. augimas 9,5, 6,4 ir 6,4 %) atliktos projekcijos 2026 metams $(1875,85 \cdot (1+0,095) \cdot (1+0,064) \cdot (1+0,064)) = 2\,325,39$ ir dauginama iš 50 procentų, kadangi ketvirtadalio didžiausią VDU ir MMA santykį turinčių ES valstybių narių vidurkis jau du metus iš eilės viršija maksimalią sutartą 50 proc. ribą ir siekia 50,5 proc. ($2\,325,3 \times 0,50 = 1\,163$). Taikant Lietuvos banko 2 žingsnių per dvejus metus MMA didinimo strategiją ir siekiant 2026 metais pasiekti 1 163 eurų MMA dydį, siūloma nuo 2025 metų MMA didinti 12,34 proc. arba iki 1038 eurų ir nuo 2026 metų MMA padidinti 12 proc. arba iki 1 163 eurų. Pritarus šiam pasiūlymui MMA ir VDU santykis 2025 metais pasiektų tikslinio intervalo vidurį (47,5 proc.) ir 2026 metais šis santykis Lietuvoje priartėtų prie siektino (50 proc.).

Projektu siūloma 2025 metais taikyti 1038 eurų MMA vietoj dabar nustatytos 924 eurų MMA (didinama 114 eurų, arba 12,34 proc.) ir 6,35 eurų minimalųjį valandinį atlygį vietoj dabar nustatyto 5,65 Eur (didinama 0,70 eurų, arba apie 12,38 proc.).

Ministerijos preliminariais skaičiavimais taikant 2024 metų maksimaliai taikytiną neapmokestinamąjį pajamų dydį, MMA uždirbančiųjų pajamos, atskaičiavus mokesčius, kitamet paaugtų 69 eurai ir siektų 777 eurus, kas yra daugiau nei preliminariai prognozuojama 2025 metų skurdo rizikos riba (732 Eur).

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas

Lietuvos Respublikos darbo kodekso 141 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad Vyriausybė tvirtina MMA ir minimalųjį valandinį atlygį, atsižvelgdama į Trišalės tarybos rekomendaciją bei į šalies ūkio vystymosi rodiklius ir tendencijas.

4. Pasiūlymų įgyvendinimo kaštai (lėšų poreikis einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais bei jo finansavimo šaltinis)

Finansų ministerijos preliminariais skaičiavimais, Projektu teikiamiems pasiūlymams įgyvendinti iš viso reikės skirti apie 44 mln. eurų.

Pritarus Projektui papildomai reikės numatyti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos preliminariais skaičiavimais biudžetinių įstaigų darbuotojų koeficientų padidinimui 2025 metams 53 mln. eurų papildomų lėšų, 2026 metams – 55 mln. eurų papildomų lėšų. Vidaus reikalų ministerijos preliminariais skaičiavimais valstybės tarnautojų koeficientų padidinimui 2025 metams reikėtų apie 6,5 mln. eurų: iš jų karjeros valstybės tarnautojams 0,3 mln. eurų ir statutiniams valstybės tarnautojams 6,2 mln. eurų; 2026 metams – 21,5 mln. eurų: iš jų karjeros valstybės tarnautojams apie 0,8 mln. eurų ir statutiniams valstybės tarnautojams 20,7 mln. eurų.

5. Laukiamas rezultatas ir nauda bei juos patirsiantys subjektai ir asmenų grupės

Projekto tikslas – padidinti MMA ir darbuotojų, gaunančių mažiausią darbo užmokestį, pajamas.

Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Sodra) duomenimis, Lietuvoje 2024 m. gegužės mėn. buvo apie 100 tūkst. darbuotojų, gaunančių MMA ir mažiau. Sodros duomenimis, biudžetinėse įstaigose tokių darbuotojų buvo apie 13 tūkst. (2024 m. balandžio mėn. – 13,3 tūkst., 2024 m. kovo mėn. – 13,8 tūkst.).

6. Rodikliai, pagal kuriuos bus stebimas sprendimo įgyvendinimas

Finansų ministerijos parengtame Lietuvos Ekonomikos raidos scenarijuje 2024–2027 m., kuris 2024 m. birželio 20 d. viešai paskelbtas Finansų ministerijos interneto svetainėje, pažymima, kad Lietuvos ekonomikai artimiausiu metu ir toliau teks susidurti su neigiamomis netiesioginėmis

Rusijos sukulto karo Ukrainoje pasekmėmis. Scenarijuje, kuris atnaujinamas bent 2 kartus per metus, pateikti šie duomenys ir prognozės:

1. *Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje*. VDU raida numatyta atsižvelgus į tendencijas darbo rinkoje. Esminiai veiksniai, skatinę darbo užmokesčio augimą pernai išliks reikšmingais ir 2024 m. Tai stipri kvalifikuotų darbuotojų paklausa ir jų trūkumas, su kuriuo susiduria tiek privatusis, tiek viešasis sektorius. 2024 m. darbo užmokesčio augimo tempas šalyje sieks 9,5 procentų, 2025 m. gali sulėtėti iki 6,4 proc. ir toks išsilaikys ir vėlesniais vidutinio laikotarpio metais. Tai skatins gyventojų perkamąją galią.

2. *Suderintas vartotojų kainų indeksas (vidutinis metinis)*. Projektuojama, kad, vidutinė metinė infliacija 2024 metais mažės sparčiau nei projektuota kovą – iki 1,1 proc. 2025 m. kainų augimas turėtų sudaryti 2,2 proc.

3. *Nedarbo lygis*. Darbo rinka išlieka atspari iššūkiams – dėl stiprios darbuotojų paklausos ir išaugusios jų pasiūlos užimtų gyventojų skaičius 2024 m. padidės 1,4 proc. Nedarbo lygis šiemet sieks 7,2 proc., o vidutiniu laikotarpiu nuosekliai mažės.

4. *Bendrasis vidaus produktas (toliau – BVP)*. Numatoma, kad šiemet Lietuvos BVP padidės daugiau, nei projektuota kovą – 2,1 proc., o 2025 m. augimas sieks 2,9 proc. Nominalus BVP šiemet padidės 5 proc., o 2025 m. – 5,4 proc.

5. *Darbo našumas (BVP palyginamosiomis kainomis vienam užimtam gyventojui)*. Šiemet darbo našumo pokytis bus 0,7 proc., o 2025 m. sieks 2,6 proc. Vėlesniais vidutinio laikotarpio metais darbo našumas sudarys 3,0 ir 3,2 procentus.

7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas

Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos:

97.1 papunkčio nuostatos: Skurdo mažinimas. Mažinsime pajamų nelygybę ir skurdą, numatydami atitinkamas kompleksines mokestines ir finansines priemones.

8. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas

Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai.

9. Notifikavimas² Europos Komisijai

Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

10. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas

Neatliekamas vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos

4 punktu, nes Projektas yra įstatymo įgyvendinamasis teisės aktas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikis buvo įvertintas rengiant įstatymo, kurį jis įgyvendina, projektą.

11. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios

Pritarus Projektu teikiamiems pasiūlymams, bus padidintas MMA ir minimalus valandinis atlygis, todėl iki jo įsigaliojimo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai reikės parengti ir pateikti Seimui Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo projektą, o Vidaus reikalų ministerijai - Valstybės tarnybos įstatymo bei Vidaus tarnybos statuto pakeitimo projektus, siekiant, kad ir pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų minimaliosios ribos, nurodomos pareiginės algos baziniais dydžiais, atitiktų šalies ūkio darbo užmokesčio augimo tempą.

12. Informacija apie sąvokų ir jas apibrėžiančių terminų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Projektu nekeičiamos galiojančios sąvokos ir (ar) jų apibrėžtys ir nesiūloma apibrėžti naujų.

13. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis

¹ Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² Pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Suinteresuotos institucijos ir suinteresuoti asmenys, pateikę pastabų ir pasiūlymų	<p>Nutarimo projektas 2024 m. liepos 26 d. buvo pateiktas išvadoms gauti Finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, darbdavių ir darbuotojų atstovams. Išvadų nepateikė Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Lietuvos profesinė sąjunga „Sandrauga“, Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“, Asociacija „Investuotojų forumas“, Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai, Ekonomikos ir inovacijų ministerija.</p> <p>Išvadas pateikė Finansų ministerija (Nutarimo projektui pritaria ir kartu pateikė pasiūlymą įvertinti papildomų lėšų poreikį dėl minimalių koeficientų padidinimo papildant 4 punktą), Lietuvos verslo konfederacija (Nutarimo projektui nepritaria ir siūlo MMA didinti 10 proc. arba iki 1016 eurų), Lietuvos pramonininkų konfederacija (Nutarimo projektui nepritaria ir siūlo MMA didinti 10 proc. arba iki 1016 eurų dėl sunkumo pramonės sektoriuje), Lietuvos savivaldybių asociacija (Nutarimo projektui pastabų ir pasiūlymų neturi).</p>
Derinimo rezultatai	Dėl pastabų ir pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, atsižvelgta iš dalies ir jų nepavyko suderinti darbo tvarka, pateikiama informacija 16 punkte.
Apibendrinti derinimo rezultatai	2024 m. liepos 30 d. darbdavių atstovai inicijavo neeilinį Trišalės tarybos posėdį aptarti ir gauti paaiškinimus dėl Vyriausybės 2024 m. liepos 26 d. pateikto kompromisinio 1038 eurų MMA dydžio. Išklausius informaciją socialinių partnerių nuomonės nepasikeitė.
14. Projekto iniciatorius	
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.	
15. Projekto rengėjai	
Projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupės patarėja Viktorija Trachimovič (tel. 8 658 59 646, el. p. viktorija.trachimovic@socmin.lt).	
16. Kita, Ministerijos nuomone, reikalinga informacija	
Pateikiama Projekto derinimo detalesnė informacija.	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Išvadą pateikė Finansų ministerija, Projektui pritaria ir kartu pateikė pasiūlymą, įvertinti papildomų lėšų poreikį dėl minimalių koeficientų padidinimo. Į pasiūlymą atsižvelgta papildant 4 punktą. 2. Išvadą pateikė Lietuvos verslo konfederacija, Projektui nepritaria ir siūlo MMA didinti 10 proc. arba iki 1016 eurų. Neatsižvelgta. 	
<p>Esant ekonomikos raidos neapibrėžtumui 2 metus iš eilės buvo nutarta nukrypti nuo MMA nustatymo formulės ir todėl susiformavo reikšmingas atotrūkis, todėl MMA ir VDU (bruto, be priedų) santykis šiandien nesiekia 50 proc. ($MMA/VDU_{be\ priedų}^{bruto} = 924/2054,06 = 0,4498$ arba 44,98 %). Lietuvos bankas pasiūlė sumažinti minėtą atotrūkį palaipsniui, pirmaisiais 2025 metais jį sumažinant bent per pusę ir pasiekti 47,5 proc.</p> <p>2024 m. birželio 20 d. buvo atnaujintas Ekonominės raidos scenarijaus prognozės ir gavosi, kad 1016 eurų MMA dydis su 2025 metų VDU (bruto, be priedų) nepasieks 47,5 proc. santykio (o būtų 46,5 %). Tai sąlygotų dar didesnį atotrūkį ir 2026 metais staigesnį MMA kilimą.</p> <p>Atkreipiamo dėmesį, kad MMA didinimas – pajamų nelygybės ir skurdo mažinimo priemonė.</p>	

3. Išvadą pateikė Lietuvos pramonininkų konfederacija, Projektui nepritaria ir siūlo MMA didinti 10 proc. arba iki 1016 eurų dėl sunkumo pramonės sektoriuje. **Neatsižvelgta.**

Atlyginimų augimas tebėra spartus ir tai sąlygoja darbuotojų trūkumas. Valstybės duomenų agentūros duomenimis 2024 m. pirmąjį ketvirtį apdirbamosios gamybos sektoriuje bruto darbo užmokestis augo 10,2 proc., kaip ir visame šalies ūkyje su individualiomis įmonėmis (10,3 proc.). Lietuvos banko duomenimis MMA nesikeičiant, mažiausiai uždirbančiųjų darbo užmokestis neauga arba auga mažiau nei bendra tendencija.

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 1 lapas;
2. Trišalės tarybos 2024 m gegužės 28 d. protokolo Nr. TTP-7 išrašas, 1 lapas;
3. Trišalės tarybos 2024 m. birželio 18 d. protokolo Nr. TTP-8 išrašas, 1 lapas;
4. Trišalės tarybos 2024 m. liepos 30 d. protokolas Nr. TTP-9, 7 lapai;
5. Suinteresuotų institucijų išvados, 6 lapai.

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Vytautas Šilinskas